

Список використаних джерел

1. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні : Закон України від 15.07.2021 №1667-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20>.
2. FEDOROV. URL: <https://t.me/zedigital>.
3. Податковий Кодекс України : Кодекс України від 2 грудня 2010 р. №2755-VI : станом на 03 вер. 2023 р. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T102755.html.
4. Про затвердження форми Заяви про перехід юридичної особи на оподаткування як резидента Дія Сіті - платника податку на особливих умовах або відмову від такого оподаткування та Порядку подання та розгляду такої Заяви : Наказ МФУ від 17.03.2022 р. №99 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0364-22#Text>.
5. Спеціальний податковий режим «Дія Сіті» URL: <https://tr.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/print-581918.html>.

Лугова О.І.,
канд. екон. наук, доцент, доцент
кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний
університет
м. Миколаїв

ЦІЛЬОВЕ ФІНАНСУВАННЯ: ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАННЯ ТА ОБЛІКУ

Цільовим фінансуванням є лише ті надходження, які передбачені на конкретні цілі, обумовлені між надавачем та одержувачем.

Зазвичай у договорі про надання фінансування (у листі-проханні, заявці тощо), умовах програми, за якою надається підтримка, обумовлюється, на що витрачатимуться кошти. Якщо отримане фінансування використане за обумовленими цілями, то воно не підлягає поверненню.

Для одержувача цільове фінансування - це фактично «подаровані» кошти чи інші активи (безповоротна допомога), але з певними умовами (цілями) їх використання, про які домовилися надавач та одержувач. Домовленість може бути в різній формі: оголошено збір на певну ціль на сайті; у листі-проханні про надання допомоги зазначено, на яку потребу; у договорі про благодійну пожертву зазначено ціль; в умовах грантової програми прописано можливі напрями використання тощо. Тому доволі

часто в цих домовленостях звучить, що в разі невикористання (в обумовлений строк) чи нецільового використання кошти підлягають поверненню. Кошти цільового фінансування й цільових надходжень можуть надходити як субсидії, асигнування з бюджету та позабюджетних фондів, цільові внески фізичних та юридичних осіб тощо.

Цільове фінансування обліковують на однойменному рахунку 48 «Цільове фінансування і цільові надходження». На цьому рахунку ведеться облік та узагальнення інформації про наявність та рух коштів фінансування заходів цільового призначення (у т. ч. отримана гуманітарна допомога) [1].

За кредитом рахунку 48 відображаються кошти цільового призначення, для фінансування певних заходів, за дебетом - використані суми за певними напрямками, визнання їх доходом, а також повернення невикористаних сум.

Слід зазначити, що цільове фінансування може надаватися не лише грошовими коштами, а й іншими активами. Тут вагома суть – відображається сума цільового фінансування.

Рахунок має такі субрахунки:

481 «Кошти, вивільнені від оподаткування»;

482 «Кошти з бюджету та державних цільових фондів»;

483 «Благодійна допомога»;

484 «Інші кошти цільового фінансування і цільових надходжень».

Дохід від цільового фінансування обліковується на рахунках:

- 69 «Доходи майбутніх періодів», призначеному для узагальнення інформації про отримані у звітному періоді доходи, що підлягають включенню до доходів у майбутніх звітних періодах. За кредитом рахунку 69 відображається сума отриманих доходів майбутніх періодів, за дебетом – їх списання на відповідні рахунки обліку доходів і включення до складу доходів звітного періоду (зокрема, у разі отримання капітальних трансфертів) [2];

- 718 «Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів» - узагальнюється інформація, зокрема, про доходи від цільового фінансування, пов'язаного з операційною діяльністю

- 745 «Дохід від безоплатно одержаних активів» - узагальнюється інформація, зокрема, про доходи від цільового фінансування капітальних інвестицій. Дохід визначається в сумі, пропорційній сумі амортизації відповідних активів, одночасно з її нарахуванням.

Для цільового фінансування в НП(С)БО 15 «Дохід» передбачено спеціальні правила визнання доходу. Цільове фінансування не визнається доходом доти, поки не існує підтвердження того, що воно буде отримане та підприємство виконає умови такого фінансування [3].

Момент визнання доходу залежить від цілі фінансування (табл. 1).

Таблиця 1 - Період визнання доходу від цільового фінансування

Мета цільового фінансування	Період визнання доходу	Бухгалтерські проведення
На поточні витрати чи витрати, що будуть у майбутньому	протягом тих періодів, в яких були зазначені витрати, пов'язані з виконанням умов цільового фінансування	Визнане цільове фінансування: Дт 377 - Кт 48, Дт 311 - Кт 377. Може бути і пряме проведення: Дт 311 - Кт 48. Визнання доходу, коли понесені витрати, пов'язані з таким цільовим фінансуванням: Дт 48 - Кт 718.
На відшкодування витрат (збитків), уже понесених	визначаються дебіторською заборгованістю з одночасним визнанням доходу	На момент визнання цільового фінансування як дебіторської заборгованості одночасно фіксується дохід: Дт 377 - Кт 48 і відразу: Дт 48 - Кт 718. Отримання: Дт 311, 20, 28 тощо - Кт 377.
На капітальні інвестиції (зокрема, придбання основних засобів, нематеріальних активів)	протягом періоду корисного використання відповідних об'єктів інвестування пропорційно сумі нарахованої амортизації цих об'єктів	Визнане цільове фінансування: Дт 377 - Кт 48, Дт 311 - Кт 377. Під час використання відображається дохід майбутніх періодів: Дт 48 - Кт 69 і визнаються доходи протягом строку корисного використання відповідного об'єкта інвестицій пропорційно до нарахованої амортизації: Дт 69 - Кт 745.

Список використаних джерел:

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ МФУ від 30.11.1999 р. № 291 ; станом на 23.02.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.

2. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів: Наказ МФУ від 30.09.2003 р. № 561 ; станом на 18.10.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03#Text>.

3. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : Наказ МФУ від 29.11.1999 р. № 290 ; станом на 03.11.2020 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>.